

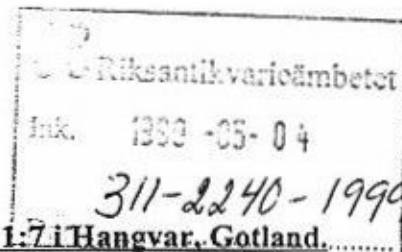
Länsstyrelsen
Gotlands län
Livsmiljöenheten/Kulturmiljö
Joakim Hansson

BESLUT

Dnr 221-2312-98

15.3.1999

H 002 (Jordbrudy)
A 022 (Dandgård)
001: Del av BM L 800

Byggnadsminnesförklaring (BM) av fastigheten Sigsarve 1:7 i Hangvar, Gotland.....

Länsstyrelsen i Gotlands län har tagit initiativ till byggnadsminnesförklaring (BM) av fastigheten Sigsarve 1:7 i Hangvar.

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 3 kap 1§ första stycket av lagen om kulturminnen mm (1988:950) Sigsarve 1:7 i Hangvar för byggnadsminne (BM).

BM-förklaringen omfattar Manbyggnaden(1), lilla flygeln(2), stora flygeln(3), ladugården med vinkelbyggnader(4), magasinet(5), hemlighuset(6), smedjan(7) och jordkällaren(8). Till byggnadsminnet hör tomten samt Smidakar i söder och Ladakar i öster med tillhörande staket, murar och hägnader enligt bifogad karta.

BYGGNADSBESKRIVNING

Fastigheten omfattar ovan angivna byggnader som beskrivs enligt följande:

Manbyggnaden på Sigsarve är ett högt, rätt kort och brett 2-vånings stenhus av nordgotländsk typ med tegeltak. Fasaderna har järnvitriolgul spritputs, upptill avslutad med en vit profilerad gesims, snickerierna är kimröksgrå. Byggnaden har parstugeplan med södra rummet i varje plan delad i 2 kammare. Nedre våningen är tillkommen c:a 1800, övre våningen är från 1870.

Lilla flygeln stammar troligen från 1700-talets mitt och är uppförd i sten under tegeltak. Huset har ofullständig parstugeplan med 2 bostadsrum placerade på en källarvåning med ett märkligt stocktak/golv emellan. Vackra huggna stentrappor leder till källaren resp bostadsvåningen.

1999-05-12
M
An. klippa till BM-reg övr/mey

Stora flygeln är sannolikt uppförd vid 1800-talets mitt, byggd i sten med ockragul spritputs och vit gesims med svart schablonmönster. Huset rymmer stort brygghus med bakugn, flisgolv och invändig brunn, vidare snickarbod och drängkammare. På östra gaveln har funnits en stapel med vällingklocka.

Den stora ladugården är i sin nuvarande skepnad från 1873, men den innehåller äldre delar vilka har in- och omfogats i den nya byggnadskroppen. Intressant är blandningen av bulleteknik och sten och den tydliga skillnaden i detaljutförande på fram- och baksidor. Ladugårdens framsida och högra vinkelbygge är av storstilad nordgotländsk karaktär med en mängd rundbågiga fönsteröppningar i de 2 våningsplanen, spritputsade väggar med slätputsfoder och kraftigt färgsatta fönster i guldockra och ultramarin. Baksidan är blandat sten och bul med enkelt slevad puts och inga fönsteröppningar. Vänstra vinkellängan är helt uppförd i bulleteknik. På baksidan har stått ett tröskhus. Hela komplexet täcks av spåntak.

Magasinet är ett av öns främsta i sitt slag, byggt i bulleteknik i 2½ plan under spåntak vid 1800-talets mitt med en enkel vitmålad tandsågad bräda löpande runt byggnaden upptill.

Hemlighuset är byggt vid 1800-talets slut i resvirke med röd locklistpanel och spåntak i snickarglädjestil med blå färgade fönster och veranda stående på hög stenfot.

Smedjan är en bulbyggnad under tegeltak med fullständig utrustning, kraftigt restaurerad på 1970-talet.

Jordkällaren ligger utanför den övriga bebyggelsen. Den är uppförd i sten med torvtak och härstammar från 1800-talet.

Lillgårdstomten inhägnas av höga spjutspjällestaket, faluröda med vita spjut. Delar av övrig mark inom byggnadsminnet hägnas av stenvmurar.

Denna gårdspart har under en längre tid stått utan underhåll. Under 1990-talets slut inleddes en omfattande restaurering av samtliga byggnader, där mycken möda lagts ner på detaljutförande och materialkvalité.

Sigsarve 1:7 i Hangvar utgör tillsammans med den intilliggande parten Sigsarve 1:10, vilken förklarades för BM 1985-12-16 och där samtliga 9 byggnader restaurerats på ett förtjänstfullt sätt, en av Gotlands förmåligaste gårdsmiljöer. Båda parterna har samtliga byggnader bevarade från självhushållets dagar, närmare 10 stycken per part och stammande från 1700- och 1800-talen utan senare tillägg eller förändringar. Även den kringliggande miljön med trädgårdar, hägnader, åkrar, diken, ängesmark och betesskogar är helt opåverkade av nyare tiders brukningsmetoder, utan nyttjas alltjämt på hävdvunnet sätt. Pga sin välbevarade miljö är Sigsarve tillsammans med granngården Suderbys förklarade som riksintresseområde för kulturmiljövården.

SKYDDSFÖRESKRIFTER

Länsstyrelsen meddelar enligt 3 kap 2§ KML följande skyddsföreskrifter:

1. Ovan angivna byggnader får inte rivas, byggas till eller till sin exteriör byggas om.
2. I byggnaderna får inte göras ingrepp i stomme och takstol, eller ändring av bärande konstruktioner, rumsindelning eller skorstensstockar.
3. Den omgivande gården får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras. Ädelträdsbestånd och flerårigt växtmaterial får inte decimeras. Övriga tillbehör till gården, såsom brunn, staket, grindar, murar mm, får inte flyttas, tas bort eller ändras.
5. Byggnadsminnet skall underhållas så det inte förfaller. Underhållsråd ges av länsstyrelsen.

Med exteriör menas tex yttertrappor, takutformning, takmaterial, skorstenar, fönster inkl beslag, dörrar inkl beslag och fasadmaterial.

KOMMENTARER

Avsikten med skyddsföreskrifterna är att inga exteriöra eller interiöra förändringar skall ske, utan byggnaden skall behålla sin ursprunglighet för framtiden. Därför är även mindre förändringar av tex markbeläggningen, tunar och grindar, uppsättning av antenner, räcken, skärmtak, altaner, markiser, lampor mm tillståndspliktiga och skall utföras i samråd med länsstyrelsen.

Före underhåll och restaurering skall kontakt tas med länsstyrelsen, Livsmiljöenheten/Kultur.

Även för BM prövas bygglovspliktiga åtgärder på sedvanligt sätt i kommunens byggnadsnämnd. Stadsarkitektkontoret bör kontaktas i osäkra fall.

Om det finns skäl, får länsstyrelsen lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid mot skyddsföreskrifterna enligt 3. Kap. 14§ i KLM.

EV ÖVERKLAGANDE AV BESLUTET

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten, se bilaga. Beslutet skall enligt 3 kap 21§ KLM tillämpas utan hinder av att ev talan förs mot beslutet.

BESLUTANDE MM

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Lillemor Arvidsson.

Föredragande har varit länsantikvarie Lennart Edlund.

Den förberedande handläggningen har utförts av Stefan Haase och Joakim Hansson.

I den slutliga handläggningen har även deltagit 1:e länsassessor Lena Johansson

Lillemor Arvidsson
landshövding

Lennart Edlund
länsantikvarie

Kopia:

RAÄ

Byggnadsnämnden
Gotlands fornsal
Kultur- och fritidsnämnden

Kopia av lagakraftvunnet beslut

RAÄ

Lantmäterimyndigheten
Gotlands fornsal
Byggnadsnämnden
Länsantikvarien

